Krynickie Zdroje mają 15 lat !

Drodzy Czytelnicy!

Jesteśmy z Wami już od 15 lat. We wrześniu 1994 r. ukazał się pierwszy numer „Krynickich Zdrojów". Wtedy nikt z naszej redakcji nie wybiegał myślą tak daleko w przyszłość. Naszym zamierzeniem było stworzenie i wydawanie gazety lokalnej, która na bieżąco będzie rejestrować wydarzenia z życia naszej miejscowości – te wielkiej i międzynarodowej wagi, i te mniejsze – codzienne.

Dzisiaj, wszystko co dzieje się w naszej gminie - uroczystości kulturalne, szkolne, patriotyczne, sportowe, religijne, działalność związana z funkcjonowaniem stowarzyszeń, instytucji i organizacji – znajduje odzwierciedlenie w Krynickich Zdrojach. Stają się one tym samym kroniką życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego.

Naszym zamierzeniem od samego początku było także przypominanie mieszkańcom Krynicy o ciekawej i bogatej historii naszej miejscowości, ludziach, którzy wywarli największy wpływ na jej rozwój. Niezmienne zainteresowanie nowymi, ale także archiwalnymi numerami świadczy o tym, że nasza praca nie idzie na marne.

Oczywiście, jak wszystkim, którzy podejmują jakieś działania, zdarzają się też potknięcia i niedoskonałości, lecz niezmiennie staramy się doskonalić pracę przy każdym numerze.

15- lecie to może skromny Jubileusz, nie robimy z tej okazji szczególnych obchodów. Dla nas świętem i radością jest każdy kolejny, ukazujący się numer, dlatego tylko w krótkiej prezentacji przypominamy reminiscencje z tych minionych lat.

Z satysfakcją możemy podkreślić, że nasza praca znajduje uznanie wśród czytelników, zarówno miejscowych jak i mieszkających poza Krynicą i w innych krajach. Mimo różnych przeciwności udaje się nam kontynuować tę pracę, a Redakcja w prawie nie zmienionym składzie z zapałem przygotowuje kolejne numery czasopisma.

Przy tej okazji wszystkim czytelnikom, którzy nadają sens naszej pracy serdecznie dziękujemy.

Grażyna Lubańska
Redaktor Naczelny Krynickich Zdrojów

CO WIDAĆ, CO SŁYCHAĆ...

Fot. J. Kowalski

Tegoroczny Europejski Festiwal im. Jana Kiepury odbywał się w dniach od 8 – 22 sierpnia. Jego miłośnicy mogli w tym roku obejrzeć między innymi: „Ptasznika z Tyrolu" oraz „ Musical „Hello Dolly" (na zdj.)

Największą imprezą sportową tego lata był 66 Wyścig Tour de Pologne, którego trasa przebiegała 6 sierpnia przez Krynicę-Zdrój. Zwycięzcą etapu ze Strzyżowa do Krynicy-Zdroju został włoski kolarz **Alessandro Ballan.**

16 lipca br. w sali balowej Starego Domu Zdrojowego **Stefan Półchłopek** *otrzymał z rąk burmistrza Emila Bodzionego tytuł* **Honorowego Obywatela Krynicy- Zdroju.** *Stefan Półchłopek urodził się w 1916 roku w Krośnie. Po śmierci ojca, niedługo przed wybuchem wojny, razem z matką i siostrą trafił do Krynicy. Rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. W czasie okupacji, aresztowany przez Niemców, został w 1942 r. wywieziony do obozu w Birkenau, a poźniej Sachsenchausen i Buchenwaldu. Po wojnie wrócił do Krynicy. Był Przewodniczącym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, pomysłodawcą i organizatorem pierwszych kilkunastu Festiwali Arii i Pieśni im. Jana Kiepury oraz wielu innych wydarzeń społecznych i kulturalnych. Dziś mający 93 lata „Magister„Stefan Półchłopek jest jedną z najbardziej znanych postaci w Krynicy. Autor zabawnych anegdot, znawca historii Krynicy, bohater filmów i reportaży, wieloletni współpracownik „Krynickich Zdrojów".*

Honorowy Obywatel Krynicy-Zdroju

Wyróżnienie dla twórcy Forum Ekonomicznego

Rada Miejska w Krynicy-Zdroju, uchwałą z dn. 27 kwietnia nadała **Zygmuntowi Berdychowskiemu** Honorowe Obywatelstwo Krynicy- Zdroju. Uroczyste wręczenie wyróżnienia miało miejsce podczas obrad tegorocznego Forum Ekonomicznego. Zygmunt Berdychowski jest osobą szczególnie zasłużoną dla naszego miasta. To właśnie Krynicę wybrał na miejsce organizacji jednej z największych europejskich konferencji polityczno-gospodarczych - Forum Ekonomiczne Polska-Wschód. Dzięki niemu Krynica-Zdrój stała się ważnym miejscem na europejskiej mapie politycznej i gospodarczej. Już 19 lat, we wrześniu każdego roku przyjmuje prezydentów, premierów, ministrów, ludzi biznesu i polityki z państw wschodnich i środkowoeuropejskich. Przez kilka konferencyjnych dni Krynica- Zdrój jest pokazywana we wszystkich ważniejszych stacjach telewizyjnych całej Europy. Jest to doskonała i najwyższej klasy promocja, jakiej Krynica nie potrafiła sama stworzyć. Do tematów i spotkań Forum Ekonomicznego wraca się w mediach w ciągu roku wielokrotnie. Dzięki Forum Ekonomicznemu Krynica gości na łamach najważniejszych dzienników europejskich, jak Le Monde, Frankfurter Algemaine Zeitung, Finical Times, Le Soir, Ziua, Rossija, Moskowskoje Nowosti, Times itp.

Forum przyczyniło się do powstania w Krynicy wielu obiektów hotelowych i restauracyjnych, stworzenia setek miejsc pracy. Skłoniło istniejące hotele i pensjonaty do podwyższenia swojego standardu. Uczestnicy Forum zostawili w Krynicy miliony złotych. Dziś Krynica-Zdrój jest symbolem porozumienia ludzi Wschodu i Zachodu, kórzy tu przyjeżdżają, by łamać bariery polityczne, prawne, gospodarcze, kulturowe i opracowywać nowy ład europejski. Dzięki Forum Ekonomicznemu i Zygmuntowi Berdychowskiemu Krynica-Zdrój zyskała sławę może nawet dalece większą, niż ta kóra przysługuje jej z racji bycia znanym uzdrowiskiem.

Zygmunt Berdychowski *- urodził się 9 września 1960 r. w Krynicy. W 1987 r. ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji UJ. Od 1980 r. działał w rolniczej „Solidarności", a w stanie wojennym w podziemiu solidarnościowym. W czasie studiowania dwukrotnie aresztowany za działalność opozycyjną, spędził w więzieniu prawie dwa lata. Na początku lat 90-tych pracował w Ministerstwie Rolnictwa. Dwukrotnie był posłem, w I i II kadencji Sejmu RP. Przez lata angażował się w działaność społeczną na terenie Sądecczyzny, zakładając stowarzyszenia i fundacje wspierające rolników (Fundacja Sądecka, Stowarzyszenie Kasa Wzajemnej Pomocy, Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Sądeckiej) uzdolnioną młodzież (Fundusz Stypendialny im. Braci Potoczków) czy strażaków (Stowarzyszenie Św. Floriana). Promuje region w wydawanym przez siebie miesięczniku „Sądeczanin".*

APEL DO MIESZKAŃCÓW

Burmistrz Krynicy- Zdroju zwraca się z prośbą do mieszkańców, kuracjuszy i sympatyków Krynicy – Zdroju o wypożyczenie ze zbiorów rodzinnych przedwojennych fotografii, związanych z naszym uzdrowiskiem. Urząd Miejski zamierza wydać unikalny album, który odda piękno i czar przedwojennej świetności naszego miasta.

Osoby, które zechciałyby pomóc prosimy o kontakt:
tel. 018- 472-55-12, 472-55-14 *(Wydział Rozwoju Kultury Sportu i Promocji)*
email: krynica@onet.pl

Festiwal Biegowy Forum Ekonomicznego w Krynicy-Zdroju

Kilka tysięcy zawodników pobiegnie z Krynicy

Już niebawem, bo w czerwcu przyszłego roku Krynica-Zdrój stanie się miejscem nowego, wielkiego wydarzenia sportowego. Będzie to trzydniowy Festiwal Biegowy Forum Ekonomicznego. Inicjatorem zawodów jest organizator Forum Zygmunt Berdychowski. Pomysł imprezy promującej uzdrowisko i inne miejscowości powiatu nowosądeckiego spotkał się z dużym zainteresowaniem. 22 września została podpisana umowa w sprawie organizacji Festiwalu Biegowego. Podpisali ją organizatorzy zawodów: Instytut Studiów Wschodnich z Warszawy, który reprezentował dyrektor Jerzy Bochyński, burmistrz Krynicy-Zdroju Emil Bodziony oraz starosta powiatu nowosądeckiego Jan Golonka. Partnerem biegu będzie sądecka firma Koral. Wśród konkurencji festiwalu znajdą się: supermaraton, maraton, półmaraton oraz biegi na krótszych dystansach. Trasy będą wiodły przez miejscowości Beskidu Sądeckiego, a najważniejsza - bieg maratoński pomiędzy Nowym Sączem a Krynicą. Jeden z biegów będzie miał swoją metę w Bardejovie. Zawodom mają towarzyszyć inne imprezy, np. targi sportowo-turystyczne. Jak informują organizatorzy imprezy, zawody sportowe są przeznaczone dla ludzi, którzy dbają o swoje zdrowie, biegają na różnych dystansach, zarówno dzieci jak i dorośli. Już na początku 2010 r. będą przyjmowane zgłoszenia. Przewidziano pulę nagród o wartości to 200 tys. zł. Za kilka lat w biegu może wystarować nawet 20 tys. zawodników.

Na zdj. Emil Bodziony - burmistrz Krynicy-Zdroju, Jerzy Bochyński - dyrektor Instytutu Studiów Wschodnich, Zygmunt Berdychowski, Jan Golonka - starosta nowosądecki

Jubilat z Orkiestry Zdrojowej

Edward Markiewicz, muzyk grający w Orkiestrze Zdrojowej na trąbce obchodził w tym roku Jubileusz 35-lecia pracy w Orkiestrze. W trakcie Benefisu Jubilat został odznaczony przez burmistrza Emila Bodzionego Złotym Herbem Krynicy i nagrodą finansową. Uroczystość odbyła się 5 sierpnia w Galerii MBWA. Pan Edward, mimo ukończonych 80 lat, do pracy dojeżdża z Muszyny rowerem. Jak twierdzą Jego współpracownicy jest niezwykle obowiązkowy, skromny, a Orkiestra Zdrojowa jest całym Jego życiem. Jubilatowi gratulujemy.
Na zdjęciu Edward Markiewicz z żoną.

Fot. J. Kowalski

Pożegnanie Barbary Cichy

Z ogromnym smutkiem pożegnalismy Barbarę, znaną krynicką malarkę, przyjaciela artystów, propagatorkę sztuk pięknych, społecznika. Odeszła od nas wspaniała koleżanka, która w razie potrzeby służyła doświadczeniem, radą, pomocą. Zaangażowana była do ostatnich dni w prace organizacyjne nowego krynickiego artystycznego Stowarzyszenia.
Poetka w swoim wierszu napisała:

obiecałam ci wiersz
nie dałam
nie wiedziałam
że tak szybko
przesypie się klepsydra
...

... smutne chryzantemy
chylą kwiaty
w hołdzie dla ciebie
wiersz kłania się
twojej skromności

fragm. wiersza J. Kumorek pt.: „Epitafium"

Choć Barbara robiła rzeczy piękne i ważne, była skromna – do końca i taką będziemy Ją pamiętać.

Grażyna Petryszak
oraz
koledzy z Krynickiego Stowarzyszenia Twórców
Galeria „Pod Kasztanem"

Barbara Cichy z d. Kryńska ur. 1930 w Krakowie zm. 08.08.2009 r. w Krynicy-Zdroju. Ukończyła biologię na UJ. Od 50 lat jej pasją było malarstwo. Zainspirowana pięknem Beskidu Sądeckiego od lat utrwalała na płótnie nostalgiczne pejzaże i starą architekturę. Była autorką pięciu wystaw indywidualnych, brała udział w wielu wystawach przeglądowych, tematycznych, poplenerowych oraz konkursowych zdobywając nagrody i wyróżnienia. Jej prace znalazły swoje miejsce w kolekcjach w kraju i zagranicą. Można je było oglądać w Galerii MBWA w Nowym Sączu i Krynicy, Muzeum Nikifora, na Zamku w Nowym Wiśniczu, w muzeach regionalnych w Muszynie i Bieczu, w Domu na Dołkach w Starym Sączu, w bibliotekach publicznych w Muszynie, Nowym Sączu i w Limanowej, w galeriach Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana" w Nowym Sączu oraz Krakowie. Pracowała społecznie na rzecz krynickiego Oddziału TPSP pełniąc przez czternaście lat funkcję zastępcy prezesa Zarządu. W ostatnich latach była jego honorowym prezesem. W 2009 roku znalazła się w grupie założycielskiej Krynickiego Stowarzyszenia Twórców Galeria „Pod Kasztanem", które powstało w miejsce Oddz. TPSP. W roku 2005 odznaczona została przez ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego honorowym odznaczeniem „Zasłużony Działacz Kultury". W 2008 r. otrzymała nagrodę Burmistrza oraz Złoty Herb Krynicy.

Kolektory słoneczne - energia dla lepszego świata

Czy wiesz, że słońce w ciągu zaledwie 15 min dostarcza do ziemi tyle energii, ile nasza planeta zużywa przez cały rok ? Słońce jest największym źródłem nieograniczonej, darmowej i czystej energii. Energię tą możemy wykorzystać do podgrzewania wody lub do produkcji prądu elektrycznego.
Urządzeniem pochłaniającym energię słoneczną i zamieniającym ją na ciepło jest kolektor słoneczny. Wykorzystanie energii słonecznej jest obecnie powszechnym, proekologicznym trendem w nowoczesnej technice grzewczej. Brak emisji szkodliwych substancji przede wszystkim CO2 –dwutlenku węgla przy produkcji ciepła, wpływa bezpośrednio na zmniejszenie zanieczyszczania atmosfery, a w konsekwencji na zahamowanie efektu cieplarnianego.

W Europie kolektory wykorzystujące energię słoneczną są stosowane z powodzeniem od wielu lat, zwłaszcza w Hiszpanii, Włoszech czy Grecji a nawet i w krajach skandynawskich.
W Niemczech, gdzie jest podobny do Polski rozkład promieniowania słonecznego, rząd realizuje program pokrywania kolektorami miliona dachów poprzez dopłaty bezpośrednie do każdego m2 kolektora. Doświadczenie jakie posiadają kraje zachodnie pokazuje ,że przy prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym systemie solarnym można zaoszczędzić rocznie nawet do 70 % wydatków na energię potrzebną do podgrzewania wody użytkowej .

Dotacje i kredyty:

Dużo się mówi na temat dotacji z Unii Europejskiej na ekologiczne inwestycje solarne.
Obecnie realizowane są projekty w kilku śląskich i małopolskich gminach mające na celu Ograniczenie Emisji CO2. W ramach tych programów właściciele domów jednorodzinnych otrzymali dofinansowanie na zakup instalacji solarnych. Jednak pozyskanie takiej dotacji jest często bardzo trudne i skomplikowane. Dlatego najlepszym rozwiązaniem na chwilę obecną jest uzyskanie preferencyjnego kredytu w Banku Ochrony Środowiska. Oprocentowanie takiego kredytu jest bardzo atrakcyjne, w skali roku - to tylko 1%!

Warunkiem do jego uzyskania jest zakup zestawów solarnych w firmie mającej podpisaną umowę z Bankiem. A więc nie ma sensu finansować inwestycji ze środków własnych.
Na lokalnym rynku działają już firmy jak np. Solartime, które oprócz sprzedaży systemów solarnych pomagają w uzyskaniu kredytów lub dotacji unijnych .
Przykład :
Zestaw Solarny – 10 000 zł
w przypadku kredytu na rok (12 rat) całkowity jego koszt to 200 zł .

W grupie kolektorów słonecznych możemy wyróżnić najbardziej popularne kolektory płaskie oraz najnowszej generacji kolektory próżniowe (tzw. rurowe).Wybór odpowiedniego typu kolektora powinien opierać się na indywidualnych potrzebach. Również bardzo istotny jest dobór odpowiedniej ilości kolektorów, zbyt duża liczba paneli słonecznych w stosunku do zapotrzebowania może spowodować nagły wzrost ciśnienia w układzie, tym samym awarię urządzeń. Do prawidłowego doboru zestawu solarnego potrzebny jest odpowiedni program komputerowy , który uwzględnia wszystkie istotne parametry.

Takie programy stosowane są w Niemczech już od 25 lat. Dlatego ważnym jest by nasz wykonawca dobierając nam kolektory , zbiornik czy grupę pompową korzystał z profesjonalnego programu obliczeniowego.

Parametrami na, które należy zwracać szczególną uwagę przy zakupie kolektorów są: sprawność kolektora , rodzaj zastosowanego absorbera oraz jego efektywna powierzchnia. Wysoka sprawność kolektora przy dużej powierzchni absorbera daje wysoki stopień pochłaniania promieniowania słonecznego wynoszący nawet do 95% .Warto jednak pamiętać, że sam kolektor to nie wszystko. Nawet najlepszy kolektor słoneczny nie będzie mógł spełniać swojej funkcji w źle dobranej lub niewłaściwie wykonanej instalacji solarnej. Dlatego bardzo ważne jest aby zaopatrywać się w urządzenia najwyższej jakości znanych i cenionych producentów oraz korzystać z usług lokalnych instalatorów . W przypadku ewentualnych usterek serwisanci takiej firmy szybko rozwiążą problem.

W naszej strefie klimatycznej bardzo dobrze sprawdzają się instalacje grzewcze z kolektorami próżniowymi. Są one do 30% sprawniejsze od kolektorów płaskich. Dzięki swojej konstrukcji mogą być użyteczne przez cały rok, a ujemne temperatury otoczenia nie powodują znaczącego spadku ich wydajności. Wykorzystują zarówno promieniowanie bezpośrednie jak i rozproszone, kiedy niebo jest częściowo zachmurzone – czyli wczesną wiosną, jesienią i zimą. Wysoka sprawność kolektorów próżniowych wynika z zastosowania najlepszego znanego izolatora czyli próżni , dzięki niej temperatura otoczenia nie ma większego wpływu na ich wydajność.

Innym rozwiązaniem jest zastosowanie kolektorów płaskich. To najstarszy i najczęściej stosowany typ kolektora na rynku . Dużo klientów wybiera je kierując się ich niższą ceną.

Kolektory te spełniają bardzo dobrze swoją funkcję w okresie letnim, natomiast zimą wydajność ich jest dużo mniejsza.

Wysokiej jakości kolektory próżniowe są bezsprzecznie najlepszym rozwiązaniem, ale można też kupić dobrej jakości kolektory płaskie odpowiednio zwiększając ich powierzchnię (o około 30 %), tak by miały porównywalne osiągi co kolektory próżniowe, a ich cena będzie znacznie niższa.
Jeżeli czynnikiem decydującym przy zakupie jest cena, lepiej jest kupić kolektory płaskie ze średniej lub wysokiej półki niż tanie kolektory próżniowe wątpliwej jakości .

Dzięki urządzeniom solarnym realnym stało się wykorzystanie promieniowania słonecznego w życiu codziennym jako darmowej energii . Produkowane współcześnie kolektory to pewne i trwałe inwestycje – najlepszym dowodem na to jest nawet 10-letni okres gwarancyjny. A jej zwrot może nastąpić już po 5 latach użytkowania. Przy ciągłym wzroście cen energii czas zwrotu takiej instalacji będzie się jeszcze zmniejszał. Po tym czasie mamy już tzw. darmową energię o minimalnych kosztach eksploatacji. A słońce nigdy nie wystawi nam rachunku!

www.solartime.pl

70- rocznica wybuchu II wojny światowej

Krynica w pierwszych dniach wojny

Rok 1939 zapowiadał się dla Krynicy bardzo pomyślnie. Miasto było w trakcie budowy drogi Krynica- Mochnaczka, nowej szkoły [obecnie Gimnazjum] i szpitala. Wybory nowych członków Rady Miejskiej odbyły się 21 maja. Na pierwszym posiedzeniu, które odbyło się 13 lipca nadano honorowe obywatelstwo długoletniemu dyrektorowi Zakładu Zdrojowego inż. Leonowi Nowotarskiemu w uznaniu zasług dla rozwoju zdrojowiska i miasta. Budowa szkoły została doprowadzona pod dach. Jej pokrycia dokonano w pierwszych miesiącach wojny, blachą przeznaczoną na budowę szpitala. Zakończono prace przy budowie i wyposażeniu Nowego Domu Zdrojowego, uroczyste otwarcie nastąpiło 15 lipca. W budowie były pensjonaty: Orion, Jazoga, Bożydar, Triumf i przyszłe sanatorium Continental (przy ul. Świdzińskiego). Kolejka na Górę Parkową notowała coraz większą frekwencję – w ostatnich dwóch latach przed wojną przewiozła ponad 150 tys. osób.

Miesiąc sierpień upływał już pod znakiem wojny. Ostatnie posiedzenie Zarządu miejskiego odbyło się 5 sierpnia. Rozpoczęła się ewakuacja. Ludność masowo opuszczała zdrojowisko, wywożąc pościel, bieliznę, cenniejsze przedmioty. Rada Miejska i Zarząd Miejski zostały zdekompletowane. Zarząd Zdrojowy zdemontował urządzenia łazienek i innych zakładów leczniczych i razem z wannami wywiózł na wschód. Z transportami tymi wyjechał dyrektor Nowotarski, później sekretarz Jan Pawelec oraz inni funkcjonariusze zakładu, z których jeden zginął w Chełmie Lubelskim, gdzie transporty koncentrowano i utracono w zawierusze wojennej. Wszystko później przepadło.

W Krynicy były tylko małe oddziały Obrony Narodowej, które przed inwazją wycofały się kierunku Huty (Krzyżówka) i Grybowa. Po wyjeździe policji zorganizowano straż bezpieczeństwa i porządku, które zaopatrzono w opaski i legitymacje. W dniu 6 września 1939 r. nastąpiła inwazja. We wczesnych godzinach rannych słychać było ostrzały karabinowe z okalających Krynicę wzgórz. Masy wojsk niemieckich zgromadzonych w Muszynie, Powroźniku i Krynicy- Wsi czekało na meldunek samolotu wywiadowczego, który początkowo w locie wysokim a później zniżonym obserwował teren. Najwięcej interesowała go Góra Parkowa, a właściwie zabudowania górnej stacji kolejki linowej, nad którymi unosił się w kilkakrotnych okrążeniach. Długi czas obserwował Hutę [Krzyżówkę], wypuszczając w czasie lotu umówione sygnały. Pierwsza wkroczyła piechota. Żołnierze w pojedynkę, w znacznym oddaleniu szli równolegle chodnikami, z karabinami gotowymi do strzału, zwracając znaczną uwagę na okna budynków, w obawie zasadzki. Gdy przeszły pierwsze patrole, zaczęła schodzić z gór piechota, cykliści, motocykliści, oddziały konne karabinów maszynowych, oddziały techniczne, a szosą czołgi, większe oddziały piechoty, zmotoryzowana artyleria, a na końcu sztab komendy tego odcinka frontu. Wobec tak wielkiej masy ludzkiej i materiałowej, o jakimkolwiek oporze słabym oddziałom Obrony Narodowej, nie mogło być mowy. Ludność miejscowa ukrywała się w domach, biura Zarządu Miejskiego były zamknięte.

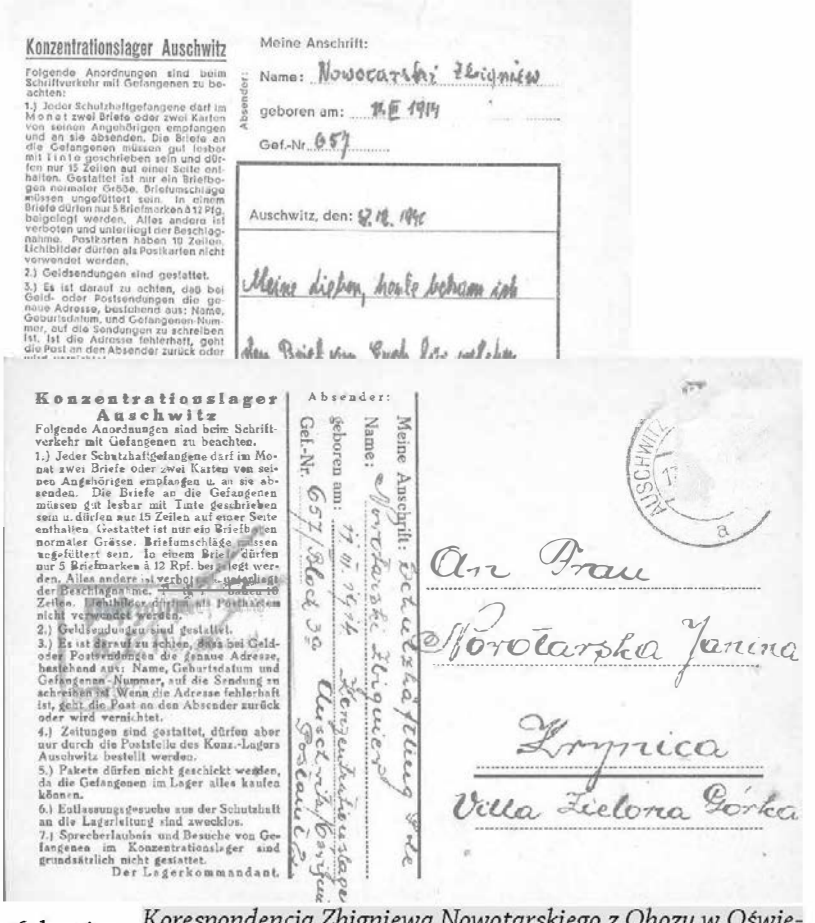
Konzentrationslager Auschwitz

Folgende Anordnungen sind beim Schriftverkehr mit Gefangenen zu beachten:

1.) Jeder Schutzhaftgefangene darf im Monat zwei Briefe oder zwei Karten von seinen Angehörigen empfangen und an sie absenden. Die Briefe an die Gefangenen müssen gut lesbar mit Tinte geschrieben sein und dürfen nur 15 Zeilen auf einer Seite enthalten. Gestattet ist nur ein Briefbogen normaler Größe. Briefumschläge müssen ungefüttert sein. In einem Briefe dürfen nur 5 Briefmarken à 12 Pfg. beigelegt werden. Alles andere ist verboten und unterliegt der Beschlagnahme. Postkarten haben 10 Zeilen. Lichtbilder dürfen als Postkarten nicht verwendet werden.

2.) Geldsendungen sind gestattet.

3.) Es ist darauf zu achten, daß bei Geld- oder Postsendungen die genaue Adresse, bestehend aus: Name, Geburtsdatum, und Gefangenen-Nummer, auf die Sendungen zu schreiben ist. Ist die Adresse fehlerhaft, geht die Post an den Absender zurück oder

Meine Anschrift:

Absender:

Name: Nowotarski Zbigniew

geboren am: 7.II 1914

Gef.-Nr. 657

Auschwitz, den: 9.11.1940

Meine lieben, beide bekam ich

Konzentrationslager Auschwitz

Folgende Anordnungen sind beim Schriftverkehr mit Gefangenen zu beachten.

1.) Jeder Schutzhaftgefangene darf im Monat zwei Briefe oder zwei Karten von seinen Angehörigen empfangen u. an sie absenden. Die Briefe an die Gefangenen müssen gut lesbar mit Tinte geschrieben sein u. dürfen auf 15 Zeilen auf einer Seite enthalten. Gestattet ist nur ein Briefbogen normaler Grösse. Briefumschläge müssen ungefüttert sein. In einem Brief dürfen nur 5 Briefmarken à 12 Rpf. beigelegt werden. Alles andere ist verboten und unterliegt der Beschlagnahme. [illegible] haben 10 Zeilen. Lichtbilder dürfen als Postkarten nicht verwendet werden.

2.) Geldsendungen sind gestattet.

3.) Es ist darauf zu achten, daß bei Geld- oder Postsendungen die genaue Adresse, bestehend aus: Name, Geburtsdatum und Gefangenen-Nummer, auf die Sendung zu schreiben ist. Wenn die Adresse fehlerhaft ist, geht die Post an den Absender zurück oder wird vernichtet.

4.) Zeitungen sind gestattet, dürfen aber nur durch die Poststelle des Konz.-Lagers Auschwitz bestellt werden.

5.) Pakete dürfen nicht geschickt werden, da die Gefangenen im Lager alles kaufen können.

6.) Entlassungsgesuche aus der Schutzhaft an die Lagerleitung sind zwecklos.

7.) Sprecherlaubnis und Besuche von Gefangenen im Konzentrationslager sind grundsätzlich nicht gestattet.

Der Lagerkommandant.

Absender:

Meine Anschrift:

Name: Nowotarski Zbigniew

geboren am: 7.II.1914

Gef.-Nr. 657/Block 3a

Konzentrationslager Auschwitz

AUSCHWITZ

An Frau

Nowotarska Janina

Krynica

Villa Zielona Górka

Korespondencja Zbigniewa Nowotarskiego z Obozu w Oświęcimiu z matką Janiną.

W następnym dniu zjawił się burmistrz i rozpoczęła się praca w nowej rzeczywistości. Z powodu zdekompletowania Rady i Zarządu Miejskiego, utworzono prowizoryczny Zarząd Miejski i Radę Przyboczną z ludzi chętnych do pracy społecznej. Pierwsze posiedzenie odbyło się 9 września 1939 r. Zarząd Zdrojowy, Komisja Zdrojowa, Policja, Kolej, Poczta, poważniejsi kupcy i właściciele większych pensjonatów wyjechali, zabierając co cenniejsze ze sobą. Tunel w Żegiestowie został zburzony, Krynica była odcięta od świata. Brakowało żywności, nie było żadnego bezpieczeństwa, szkoły zamknięto. Na tym posiedzeniu uchwalono: zorganizować komisje aprowizacyjną, bezpieczeństwa i oświatową, tudzież uruchomić biuro meldunkowe dla ustalenia liczby pozostałych mieszkańców.

c.d. str. 16

XIX Forum Ekonomiczne w Krynicy- Zdroju

W dniach od 9 do 12 września w Krynicy- Zdroju odbyło się XIX Forum Ekonomiczne. Było to największe Forum w jego 18-letniej historii. Zdaniem organizatorów formuła spotkania odniosła ogromny sukces, dowiodła, że wielowymiarowe dyskusje przedstawicieli świata polityki, gospodarki, kultury i nauki są niezbędnym elementem rozwoju społeczeństw. Wpływ na opinie i najważniejsze decyzje mają bowiem nie tylko politycy, ministrowie czy właściciele firm, ale też intelektualiści, artyści, naukowcy, dziennikarze itp. Stały rozwój Forum, coraz większa liczba gości i wydarzeń w jego trakcie jest najlepszą odpowiedzią na pytanie o wymierne efekty dotychczasowych spotkań.

W programie Forum odbyło się niemal 140 debat, które zostały podzielone na 12 bloków tematycznych, takich jak: Makroekonomia, Biznes i zarządzanie, Forum energetyczne, Nowa gospodarka, Polityka międzynarodowa i bezpieczeństwo, Unia Europejska i jej sąsiedzi, Państwo i reformy, Forum Regionów, Społeczeństwo, Nauka i kultura. W tym roku przybyły dwie nowe ścieżki tematyczne: Forum Organizacji Pozarządowych i Inwestycje, prywatyzacja, rozwój gospodarczy. W trakcie Forum odbyło się 5 sesji plenarnych. Inauguracyjna sesja plenarna nosiła tytuł: „Solidarność europejska. 20 lat po rewolucji". Drugiego dnia Forum odbyły się dwie sesje plenarne: „Europa w poszukiwaniu wartości – przesłanie Jana Pawła II dla XXI wieku" oraz „Transformacja i wzrost gospodarczy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej po 1989 roku.". W trzecim dniu odbyły się także dwie sesje: „Świat po kryzysie. Nowy ład ekonomiczny" oraz „Europejskie dylematy – Europa wobec kryzysu".

XIX Forum Ekonomiczne zgromadziło około 2000 uczestników, w tym ponad 1100 z zagranicy.

Na ponad 140 paneli dyskusyjnych i wydarzeń specjalnych przybyło około 900 panelistów i niemal 400 dziennikarzy z ponad 150 redakcji. Przybyłym gościom na forum oferowano bogaty program imprez kulturalnych m.in.: koncerty, spotkania autorskie, wystawy, pokazy filmowe.

Oto jak tegoroczne Forum w wywiadzie dla Onet.pl ocenił Zygmunt Berdychowski, Przewodniczący Rady Programowej Forum Ekonomicznego: „...były to na pewno dni obfitujące w wiele ważnych ciekawych rozmów, bo przede wszystkim rozmowy stanowią główną treść spotkania w Krynicy... Na pewno najważniejszym gościem był Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek. Równie ważnym był premier Hiszpanii Jose Maria Aznar. Bardzo ciekawymi, wybitnymi gośćmi byli Edmund Phelps, Gunter Verheugen. Jednym słowem tych gości, których uważamy za ciekawych, ważnych było w tym roku bardzo, bardzo wielu... Dzisiaj Krynica jest tego najlepszym przykładem, że te zmiany które obserwujemy na przestrzeni ostatnich lat, to niemalże rewolucja. Przybyło wiele nowych hoteli, przybyło wiele nowych inwestycji infrastrukturalnych. To już po prostu inny świat. Tego świata by nie było, gdyby nie ten mechanizm, który uruchomiliśmy wspólnie po roku 89..." Jerzy Buzek, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego powiedział na temat Forum: „ To forum zawsze było ważne, a teraz jest jeszcze bardziej istotne, bo chcemy jak najszybciej wyjść z kryzysu. A tutaj przedsiębiorcy, samorządowcy, politycy właśnie o tym radzą, jak wyprowadzić gospodarkę z kryzysu. A kilka lat temu zastanawialiśmy się, jak osiągnąć wzrost gospodarczy na poziomie 5-6 proc. i to się udało. Dlatego jestem przekonany, że dzięki temu forum będzie to możliwe jeszcze szybciej." Źródło: Rzeczpospolita

XIX Forum Ekonomiczne w Krynicy- Zdroju

Fot. J. Kowalski

WAKACJE Z BIBLIOTEKĄ

Dzieci i młodzież, które nie wyjechały na wakacje poza swoje miejsce zamieszkania mogły uczestniczyć w zajęciach organizowanych w ramach akcji „Wakacje z Biblioteką" . W tym roku odbyła się Jubileuszowa – X edycja trwających przez całe lato zajęć. Organizatorem akcji jest Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju, która współpracuje ze wszystkimi świetlicami środowiskowymi z całej Gminy. Jak co roku, w programie zajęć nie zabrakło konkursów, spotkań, zajęć plastycznych i sportowych, a także atrakcyjnych wycieczek autokarowych. Dużą popularnością cieszył się konkurs ekologiczny dotyczący recyklingu. Najważniejszym przesłaniem wszystkich organizowanych działań jest propagowanie zdrowego wypoczynku - wybór życia bez uzależnień. W tym roku motywem przewodnim było hasło „Ruch, zabawa, taniec i sport", w ramach którego odbyły się spotkania z zawodnikami i przedstawicielami klubów sportowych.

Fot. J. Kowalski

Tegoroczne „Wakacje z Biblioteką" rozpoczęły się 23 czerwca, Jubileuszowym spotkaniem w Domu Polsko-Słowackim w Czyrnej. Już na początku lipca (8 lipca) dzieci wzięły udział w wycieczce do Niedzicy i Szczawnicy. Prawie 100 uczestników zwiedziło zamek w Niedzicy, średniowieczną warownię z XIV w., rozbudowaną w okresie renesansu.

Zajęcia w Bibliotece w Bereście

Kolejna wakacyjna wyprawa 16 lipca zaprowadziłą dzieci do znanej i chętnie odwiedzanej w poprzednich

Wycieczka do Niedzicy

latach Jamnej. Ta niewielka miejscowość na Pogórzu Ciężkowicko-Rożnowskim jest znana dzięki dominikaninowi Ojcu Janowi Górze, który założył tam Ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego. W czasie okupacji cała

W skansenie w Nowym Sączu

wioska została spacyfikowana przez Niemców w odwecie za akcje partyzantów. Siedemdziesięcioro dzieci wędrowało do Jamnej pieszo, szlakiem z Bukowca. Tam czekał na nie poczęstunek przygotowany przez pracow-

Szkoła w skansenie

PO RAZ DZIESIĄTY

Na Jamnej

ników zaprzyjaźnionej biblioteki z Korzennej.

Na następną wycieczkę, która odbyła się 29 lipca, dzieci pojechały do wioski indiańskiej w Pogorzanach koło Szczyrzyca. W ciekawej prezentacji na temat obyczajów i kultury Indian oraz w zabawach indiańskich wzięło udział 50-o dzieci.

Na 12 sierpnia zaplanowano ognisko i zawody sportowe w Mochnaczce Niżnej. Niestety, złe warunki pogodowe spowodowały, że spotkanie odbyło się, ale w pomieszczeniach świetlicy Tropicana. Tydzień później uczestnicy „Wakacji z Biblioteką" pojechali zwiedzać skansen w Nowym Sączu. Dzieci miały okazję zobaczyć wspaniale wyeksponowane i zachowane zabytki i przedmioty codziennego użytku górali sądeckich, Lachów oraz Łemków.

Pokaz taekwondo

Organziatorzy, propagując zdrowy tryb życia zaprosili na spotkanie przedstawicieli krynickich klubów sportowych. Na początku sierpnia z młodzieżą z Berestu i Piorunki spotkał się trener Bartłomiej Cabala z Uczniowskiego Klubu Sportowego ARCUS. Opowiadał o zasadach uprawiania taekwondo oraz o sukcesach klubu ARCUS, który działa w Krynicy-Zdroju od 2001 r. Dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz tej sztuki walki, w wykonaniu młodych zawodników. Na spotkanie do Tylicza, które miało miejsce 18 sierpnia, został zaproszony trener i zarazem kierownik Klubu Narciarskiego „GONDOLA" Wojciech Bębenek. Opowiadał o tym, jak

Poczęstunek na Jamnej

W wiosce indiańskiej

wyglądają treningi narciarskie, które trwają przez cały rok, w jaki sposób działa klub, jakie osiągnięcia mają na swoim koncie jego zawodnicy. W spotkaniu uczestniczyły dzieci i młodzież z Tylicza, Monaczki Niżnej i Wyżnej oraz Muszynki.

Jak co roku wszystkie imprezy i zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem. Łącznie wzięło w nich udział ponad 400 dzieci.

A. Jarosz

Zabawy indiańskie

WYPOCZYNEK LETNI DZIECI DOFINANSOWANY Z URZĘDU MIEJSKIEGO

NAD MORZE I W GÓRY

W tym roku z różnych form wypoczynku letniego, dofinansowanego ze środków Gminy Krynicy-Zdroju skorzystało kilkaset dzieci i młodzieży z całej Gminy. W organizacji wypoczynku, oprócz Urzędu Miejskiego wzięło udział 6 partnerów akcji, w tym 2 organizacje pozarządowe, 3 parafie i instytucja kultury. Na kolonie i obozy wakacyjne wyjechało ponad około 240 osób.

W zajęciach pod hasłem „Wakacje z biblioteką", odbywających się na terenie wszystkich miejscowości gminy (w bibliotekach i 12 świetlicach środowiskowych) wzięło udział około 400 dzieci. Koordynatorem wszystkich form wypoczynku letniego była p. **Halina Sternal** - Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Kolonia w Kołobrzegu

Wszystkie podejmowane na rzecz dzieci działania, miały za zadanie oprócz wypoczynku i rozrywki, realizację określonych zamierzeń profilaktycznych z zakresu uzależnień. Każdy organizator wypoczynku był zobligowany do realizacji przyjętego wcześniej programu. Wypoczynek był dofinansowany w zróżnicowanej wysokości, głównie w zależności od warunków materialnych rodziny.

Dzieci z Parafii w Krynicy Dolnej na wypoczynku w Poroninie

WYPOCZYNEK LETNI DZIECI DOFINANSOWANY Z URZĘDU MIEJSKIEGO

NAD MORZE I W GÓRY

Jednym z organizatorów wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży był **Robert Kubiczek - Komendant Hufca ZHP w Nowym Sączu**. Komenda Hufca od dawna organizuje obozy harcerskie nad morzem dla dzieci i młodzieży. Kilka lat temu powstał pomysł, aby w tego rodzaju wypoczynku wzięły udział również dzieci z Krynicy-Zdroju, należące do drużyn harcerskich, a później także niezrzeszone. Robert Kubiczek, mieszkający w Krynicy-Zdroju stał się łącznikiem pomiędzy Komendą Hufca a Urzędem Miejskim. W tym roku na obóz harcerski do Mrzeżyna/ Rogowa wyjechało 45 osób z terenu Krynicy-Zdroju. Byli to głównie gimnazjaliści i licealiści, a także dzieci ze starszych klas szkoły podstawowej. Uczestnicy pokrywali część kosztów, resztę dopłacił Urząd Miejski.

Komendant Robert Kubiczek zapytany o to, gdzie można znaleźć informacje o obozie, jakie trzeba spełnić warunki, ile kosztuje taki wyjazd, gdzie starać się o dofinansowanie, odpowiedział: *„Pierwszym źródłem informacji, jeżeli chodzi o obóz, jest Komenda Hufca w Nowym Sączu – organizator wyjazdu, strona internetowa Hufca. Są też informacje na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju, nasz nr telefonu. Ponadto współpracujemy z pedagogami i dyrektorami szkół, przekazujemy im te informacje. Najlepiej jest zainteresować się tego rodzaju wypoczynkiem już w maju. Jeżeli chodzi o formalności to najważniejsze jest wypełnienie kart informacyjnych przez rodziców i lekarza oraz pielęgniarkę szkolną. Wcześniej można wpłacić zaliczkę, później pozostałą kwotę. Pełny koszt za 16- dniowy pobyt na obozie w tym roku, to kwota około 800 zł, ale można było się starać o dofinansowanie z Urzędu. Wszystkie nazwiska chętnych są weryfikowane przez Urząd Miejski, który zatwierdza ostatecznie listę, czasami są drobne zmiany, ale to rzadko się zdarza. Gmina bierze przede wszystkim pod uwagę profilaktykę. Nasz obóz był prowadzony w oparciu o realizowany program profilaktyczny. Biorą w nim udział różne dzieci: z rodzin niezamożnych, wielodzietnych."*

Obóz, organizowany przez Hufiec prowadzony jest metodą harcerską. Dzieci, które uczestniczą w nim po raz kolejny, są świadome na jakiego rodzaju wypoczynek jadą - pod namiotami, śpi się na łóżkach polowych. Baza wyposażona jest w latryny obozowe, są prysznice, kuchnia, jadalnia. Jeżeli chodzi o program to organizatorzy proponują zajęcia sportowe, przegląd piosenki obozowej, wycieczki (w tym roku były do Kołobrzegu i do wiosek tematycznych), wszystko to w ramach opłaty. Najważniejsze, że jest profesjonalna opieka, wiele ciekawych zajęć i zawsze wspaniała atmosfera. *„Za rok również planujemy organizację obozu. Przypuszczalnie będzie to także Mrzeżyno/Rogowo, chociaż oficjalnie nie ma jeszcze zatwierdzonego miejsca"* – powiedział Robert Kubiczek.

Już od wielu lat **Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Słotwinach** proponuje dzieciom z całej Krynicy ciekawe wakacyjne wyjazdy. Najpierw były to pobyty na Węgrzech, a od kilku lat proboszcz **ksiądz Stanisław Porębski** organizuje wyjazdy nad polskie morze. W tym roku miejscem docelowym był Gdańsk Stogi. *„ Mieszkaliśmy w ośrodku Portus, w domkach kempingowych. Byliśmy tam już po raz czwarty. Ten ośrodek nam odpowiada, bo są dobre warunki i niewysoka cena za pobyt. Uważam, że warto jeździć nad polskie morze, jest tam wiele atrakcji, nawet kiedy nie ma ładnej pogody. Przebywając w Gdańsku można zwiedzić sam Gdańsk, Oliwę, Sopot, Gdynię. Poza tym dla nas, mieszkających w górach istotna jest zmiana klimatu. Celem naszego wyjazdu jest nie tylko sam wypoczynek, staramy się, aby jego uczestnicy otworzyli się na świat, na innych, zaprzyjaźnili się ze sobą. Ale także uwrażliwiamy ich na różne zagrożenia współczesnych czasów: narkotyki, alkoholizm, przemoc. Każdy dzień rozpoczynaliśmy modlitwą, codziennie też uczestniczyliśmy we Mszy Św. Były wycieczki, konkursy, spotkania, dzieci miały do dyspozycji świetlicę"* – powiedział ksiądz. S. Porębski.

Na wakacyjny wyjazd organizowany przez Parafię w Słotwinach mogły zapisywać się dzieci z całej Krynicy, począwszy od II klasy szkoły podstawowej do III klasy gimnazjum. Uczestnicy płacili za kolonie 770 zł, resztę kosztów pokryła dotacja z Urzędu. W 14- dniowym wyjeździe uczestniczyło 50 dzieci i młodzieży wraz z opiekunami. Na miejsce dotarli pociągiem. Jak zaznaczył ks. S. Porębski taki wypoczynek musi planować dużo wcześniej, dokonać rezerwacji, przedpłat. Na miejscu oprócz kosztów pobytu i wyżywienia, opłacane są przejazdy, bilety np. na statek czy do ZOO.

Także **Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy z Krynicy- Dolnej** zorganizowała wakacyjny wyjazd dla dzieci. W lipcu do Poronina pojechało 50- o dzieci, w większości należących do parafialnych grup liturgicznych – Dziewczęcej Służby Maryjnej i ministrantów. Uczestnicy ponieśli koszt 250 zł, resztę dopłacił Urząd oraz prywatni sponsorzy. Podczas sześciu dni pobytu, uczestnicy podziwiali piękno Tatr, wędrując po Dolinie Kościeliskiej, zwiedzając Jaskinię Solną i Zakopane. Codziennie uczestniczyli we Mszy Św., jedną z nich **ksiądz Jacek Walczyk** - organizator wyjazdu i opiekun grupy, odprawił o wschodzie słońca, w górach. Dla uczestników wakacji nielada atrakcją było przejście po linach w parku linowym w Krościenku. Dzieci kąpały się także w aqua parku, były na seansie filmowym w kinie, po drodze zwiedziły ołtarz papieski w Starym Sączu. W miejscu zamieszkania, w pensjonacie w Poroninie mieli do dyspozycji boisko, bilard, ping-ponga, świetlicę.

Ksiądz Tomasz Góra z Parafii świętych Apostołów Piotra i Pawła w Tyliczu zorganizował dla ministrantów i lektorów oazę w Pobierowie. Na dziesięciodniowy pobyt nad morzem wyjechało ośmiu chłopców.

Od wielu lat organizatorem letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Krynicy-Zdroju jest **Nowosądeckie Stowarzyszenie Pedagogów na Rzecz Promocji Zdrowia „Stop"**. W tym roku zorganizowało ono dla 60 – u uczestników kolonię socjoterapeutyczną w Kołobrzegu. Podczas dziesięciodniowego pobytu dzieci (w wieku od 10 – 16 lat) miały mnóstwo atrakcji, między innymi: zwiedzanie latarni morskiej, Muzeum Oręża Polskiego, chrzest morski oraz udział w widowisku pt. „Piracka przygoda". Uczestnicy brali udział w konkursach, zabawach, otrzymali nagrody i upominki. Prezes Stowarzyszenia „Stop" **Alicja Janik** zaznaczyła, że opiekunami kolonii byli psycholodzy i pedagodzy z wieloletnim stażem. Podczas wyjazdu, oprócz zajęć typowo wakacyjnych realizowany był program socjoterapeutyczny, dostosowany do wieku, poprawiający funkcjonowanie dziecka w grupie. *„ Pełny koszt uczestnictwa jednego dziecka, to kwota 800 zł. Ale dzięki znacznej dotacji finansowej przyznanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, można było starać się o dopłaty, które uzależnione były od sytuacji finansowej rodziny. Kolonia była organizowana przede wszystkim dla dzieci, które z wielu powodów nie mają możliwości wyjazdu na wakacje. Wiele z nich było po raz pierwszy nad morzem. Rekrutacja odbywa się poprzez świetlice środowiskowe, działające na terenie Krynicy-Zdroju i wszystkich miejscowości".* Jeden z uczestników, Jarek Stós tak wspomina odpoczynek nad morzem, w Kołobrzegu: *„Na kolonii było bardzo fajnie. Jak była ładna pogoda chodziliśmy na plażę, kąpalismy się w morzu. Ja zbierałem bursztyny, przywiozłem do domu piasek. Na kolonii jest wiele atrakcji. Zwiedzaliśmy muzeum Wojska Polskiego, byliśmy w aquaparku. Jak byliśmy grzeczni, pani kierownik organizowala dla nas dyskoteki lub inne zajecia. Mielismy też zajęcia integracyjne, np. na temat agresji. Na takiej kolonii można poznać wielu przyjaciół. W tym roku poznałem aż 60 nowych kolegów i koleżanek."*

Młodzież z Niemiec z wizytą w Krynicy- Zdroju

Pod koniec września br. Publiczne Gimnazjum w Krynicy- Zdroju gościło grupę niemieckich uczniów z Eswege. Dzieci przyjechały w ramach polsko- niemieckiej współpracy młodzieży, której celem jest poznanie kultury i obyczajów zaprzyjaźnionych państw oraz doskonalenie znajomości języka niemieckiego.

Wcześniej, w kwietniu, jedenastu krynickich gimnazjalistów z opiekunami przebywało w Niemczech. Taki wyjazd zorganizowano już po raz trzeci. W programie przygotowanym dla niemieckich gości znalazły się wycieczki po Krynicy i regionie, uczestnictwo w zajęciach szkolnych, a także wizyta w Urzędzie Miejskim i spotkanie z lokalnymi władzami.

red.

Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych z nową nazwą

Coś się kończy, coś zaczyna

W Krynicy-Zdroju w miejsce byłego już Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych powstało Krynickie Stowarzyszenie Twórców Galeria „Pod Kasztanem". Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Sądzie w Krakowie. Siedzibą Stowarzyszenia jest Galeria „Pod Kasztanem" w Krynicy-Zdroju ul Kraszewskiego 31.

Organizacja ma na celu promowanie twórców – malarzy, rzeźbiarzy, poetów – z Krynicy i jej okolic /Gmina Krynica-Zdrój/, poprzez organizowanie wystaw malarstwa i rzeźby, spotkań literackich, plenerów, wydawanie katalogów sztuki, książek poetyckich, organizowanie spotkań z ludźmi kultury, propagowanie sztuk pięknych wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Zapraszamy do współpracy twórców oraz miłośników sztuki i literatury.

Grażyna Petryszak

Na zdjęciu : Zarząd Stowarzyszenia w kadencji 2009 - 2013: od lewej siedzą: Grażyna Petryszak – prezes, Celina Kopacka – zastępca prezesa, od lewej stoją: Małgorzata Machnikowska-Machnik – sekretarz, Dariusz Morawski – skarbnik, Helena Barbara Włoszczyna – członek Zarządu. Fot A. Petryszak.

I Rajd Bibliotekarzy powiatu nowosądeckiego

Ścieżką Mariana Filipowicza.

1 lipca odbył się Rajd Bibliotekarzy powiatu nowosądeckiego, upamiętniający przedwcześnie zmarłego kolegę Mariana Filipowicza. Trasa rajdu prze-

biegała przez Pogórze Cieżkowicko - Rożnowskie, szlakiem z Bukowca na Jamną. Marian Filipowicz, bibliotekarz z Jasiennej (Gmina Korzenna), zmarł w kwietniu bieżącego roku w wieku 44 lat. W minionych latach często wędrował szlakiem Bukowiec-

Jamna, prowadząc grupy dzieci uczestniczących w „Wakacjach z Biblioteką". Zawsze wesoły, uśmiechnięty, rozśpiewany i chętny do pomocy, zostanie w pamięci bibliotekarzy powiatu nowosądeckiego. Grupa Jego przyjaciół i współpracowników poddała pomysł organizowania rajdu i spotkań bibliotekarzy w miejscach, z którymi był zwiazany i które wszystkim kojarzą się z Jego osobą.

70- rocznica wybuchu II wojny światowej

Krynica w pierwszych dniach wojny

dok. ze str. 7

Przeprowadzony spis wykazał, że z 7 200 osób pozostało w Krynicy tylko 3 254, a to 1921 Polaków (60 %), 672 Rusinów (20 %) i 661 Żydów (20 %). Komisja aprowizacyjna przeprowadziła spis środków żywności w sklepach i zorganizowała publiczną kuchnię ludową dla ubogiej ludności. Otoczono opieką nie tylko ludność Krynicy, ale również ludność polską w Krynicy- Wsi i Słotwinach [wtedy były to odrębne gminy]. Musiano wypłacać zaliczki, względnie zasiłki dla emerytów państwowych, pozostałych pracowników Komisji Zdrojowej, Zarządu Zdrojowego, Kolei Górskiej, utrzymywać dozorców w opuszczonych pensjonatach i otoczyć opieką rodziny powołanych do służby wojskowej.

Ludność nie chciała pracować, mimo że praca była przy budowie szkoły i budowie drogi do Mochnaczki. Robotnicy mówili, że pójdą do roboty, o ile pójdzie również burmistrz. Niektórzy żądali z góry przydziału żywności dla rodzin, grożąc rabunkiem sklepów. Ludność gromadziła się w dużych skupieniach, domagając się chleba. Trzeba było dużego umiaru i taktu, by nie wywołać jeszcze większej dezorganizacji i rabunków. Na domiar złego do Krynicy codziennie napływała ludność okoliczna, domagając się chleba. To też już na następnym posiedzeniu Tymczasowej Rady Przybocznej i prowizorycznego Zarządu Miejskiego, w dniu 13 września, postanowiono uchwalić karty żywnościowe na chleb, mąkę, cukier.

Dopiero w drugiej połowie września 1939 r. władze niemieckie rozpoczynają urzędowanie. Pierwsze zarządzenie wychodzi do komendanta okręgowego w Nowym Sączu, a następnie Komendanta z Muszyny (Ortskomendant). W myśl wydanego drukiem zarządzenia wszelka broń ma być oddana do 24 godz. pod karą śmierci, rabunki i kradzieże także karane będą śmiercią. Za targnięcie się na jednego żołnierza lub obywatela Niemiec, będzie rozstrzelanych 10 obywateli polskich. Bezpieczeństwo i porządek objęło wojsko i Żandarmeria niemiecka, wskutek czego straż obywatelska została rozwiązana. Ludność skłonna do manifestowania swych zapatrywań w zbiorowiskach, pod groźnie wyglądającymi karabinami ręcznymi i maszynowymi okupanta, uspokoiła się. Wkrótce zjawiło się Gestapo, zajmując willę „Bajka". Żandarmeria zajęła willę „Urocza". Komendant urzędował w Starym Domu Zdrojowym. Z chwilą ustanowienia Komendy Miasta ustała działalność Komisji Zdrojowej aż do końca wojny. Po przybyciu gestapo wyznaczono pierwszych zakładników. Byli wśród nich między innymi: dr Dukiet, inż. Krówczyński, Bong, Gaj, Stanisław Kmietowicz i Żydzi: dr Freundlich, Englander, Herbst. Na polecenie nowosądeckiego Landrata z dn. 21. września 1939 r. wszystkie sklepy żydowskie oznaczone zostały gwiazdą Dawida, a Żydzi musieli nosić opaski z tym samym znakiem. Wszystkie domy żydowskie zostały skonfiskowane. Niektóre większe domy polskie uległy rekwizycji. W „Małopolance" urządzono siedzibę NSDAP, a właścicielce oddano do użytku wille „Skarbówka". Rozpoczęła się rekwizycja umeblowania, pościeli i innych urządzeń pensjonatowych. Niektóre budynki zajęło wojsko, które po kampanii w Polsce zostało częściowo wycofane na tyły, przygotowując się do uderzenia na Rosję. Wybudowano liczne baraki na pomieszczenie zmotoryzowanej artylerii i stajnie dla koni. Do czerwca 1941 r. stały olbrzymie baraki przy ul. Piłsudskiego, na placu przed sanatorium Lwigród. Inne baraki były przy ul. Pułaskiego koło Atorii i przy parku słotwińskim. Część zarekwirowanych domów zajęli przybyli ze wszchodu Ukraińcy, przeważnie inteligencja, robiąc wrażenie z góry zorganizowanej obsady pewnych działów gospodarki na rzecz okupanta. Aparaty radiowe uległy konfiskacie. Wnet jednak zaczęły działać ukryte aparaty, np. odbiorniki pod kąpielami słonecznymi zainstalowany przez grupę Wincentego Zastawnika i odbiornik wykorzystany przez dr Łuczyńskiego. Wiadomości z tych źródeł rozchodziły się w taki sposób, że nikt z informowanych nie wiedział skąd pochodzą.

Dnia 2 listopada 1939 sekretarzem generalnym Zarządu Miejskiego, z bardzo szerokim zakresem działania, został mianowany przez Ortskommandantur Ukrainiec Roman Stupnicki- właściwe nazwisko Palijew- były poseł do sejmu. Urzędujący dotąd burmistrz inż. Krówczyński i sekretarz Jacek Witek zeszli do podrzędnych ról pracowników biurowych. Wobec wyczerpywania się artykułów żywnościowych, zwłaszcza mąki i cukru i odcięcia dowozu z chwilą zrujnowania tunelu w Żegiestowie, nawiązano kontakt z Czechosłowacją i w drodze wymiany za drewno papierówkę otrzymywano te artykuły po stosunkowo niewysokich cenach. Z tego rozwiązania korzystali również Niemcy do czasu odbudowy tunelu.18 listopada 1939 r. otwarto szkołę ukraińską w willi „Urszula". Otwarto również ukraińskie szkoły w Krynicy- Wsi i Słotwinach. Szkoła polska ograniczona została do małego pomieszczenia w starym budynku koło poczty. Tam początkowo zorganizowały naukę podstawową nauczycielki: Helena Kmietowiczówna, Bogusława Nitribitt, Albina Lesiecka. Po kilku tygodniach powróciło z ucieczki grono nauczycielskie, dyrektor Franciszek Boroń, Stefania Kargol, Kostański, Barger i podjęto w tych ciężkich warunkach możliwie normalną naukę. Dopiero w grudniu oddano szkole polskiej pomieszczenia w II hali targowej po przeniesieniu stamtąd szkoły niemieckiej. Po przeniesieniu szkoły ukraińskiej z „Urszuli", założona tam ukraińskie seminarium nauczycielskie, któremu przekazano pomoce naukowe z zamkniętego gimnazjum polskiego, uruchomionego na początku wojny przez dyrektora Areckiego w sierocińcu przy ul. Kraszewskiego.

W czasie od września do listopada 1939 opiekę lekarską nad ludnością objął dr Michał Sawczak w Ubez-

pieczalni Społecznej, nieco później kierownikiem przychodni mianowany został przez urzędującego jeszcze burmistrza inż. Krówczyńskiego dr Mieczysław Dukiet. Był on początkowo także lekarzem zdrojowym, później został nim dr Romuald Łuczyński. Miejska opieka lekarska podlegała szefowi lecznictwa w Nowym Sączu, którym był Ukrainiec dr Jaworski. Praca niebawem ukształtowała się w ten sposób, że w Ośrodku Zdrowia, opłacanym przez miasto, zajęci byli lekarze dr Dukiet, dr Sawczak, dr Kmietowicz, a w Ubezpieczalni Społecznej dr Julian Zawadowski i dr Edward Mravincsics.

Mimo spokoju w Krynicy, mimo licznych proklamacji Furera i Generalnego Gubernatora, zapewniających byt i wolność ludności polskiej, w 1940 r. zaczęły się prześladowania Polaków i Żydów. W dniu 9 stycznia za posiadanie broni myśliwskiej aresztowany został wraz z żoną Marian Tracz. Oboje zostali rozstrzelani w Nowym Sączu, a ich dom „Lwowiankę" skonfiskowano i oddano na szkołę niemiecką. Na podstawie zarządzenia z 5 stycznia 1940 r. wprowadzono do korespondencji język niemiecki, a w stosunku do stron niemiecki, ukraiński i polski. W dniu 20 stycznia 1940 wyznaczono 24 polskich zakładników, między innymi zostali nimi: Rechowicz, Gaj, Kostecki, Wagner, Marcinek, Twaróg, Górecki. W roku 1940 wszystkie stowarzyszenia kulturalne, związki, kluby sportowe - między innymi Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Krynicki Klub Narciarzy, chór, Teatr Ludowy itd. otrzymały na piśmie polecenie zlikwidowania działalności i przekazania akt i majątku nowosądeckiemu urzędowi Kreis hauptmannschaft. Pewne możliwości miał tylko chór Echo (męski) - śpiewał w kościele jako zespół przypadkowy pod dyrekcją Zygmunta Cholewy. Zarządzono usunięcie pomników obrażających uczucie Niemców, wydano zakaz odbywania procesji, zabaw, używania pieczęci z orłem polskim, ustanowiono godzinę policyjną, zarekwirowano wszystkie biblioteki i wypożyczalnie książek polskich, zmieniono nazwy ulic na niemieckie. Tablice orientacyjne musiały być w 3 językach: niemieckim, ukraińskim i polskim. Cały majątek Państwa Polskiego zajęto na rzecz Generalnego Gubernatorstwa. Wprowadzono przymus odstawiania (kontyngent) zboża, ziemniaków, mleka, bydła rzeźnego, siana, słomy, strzyżę owiec i odstawianie wełny, strzyże koni, przymusową zbiórkę metali, żelaza, flaszek, szmat i kości. Później zarekwirowano wszelkie metale, lampy, świeczniki, karnisze itp. zastępując je drewnianymi. Zastępcą burmistrza został volksdeutsch Rudolf Muckler.

tekst na podstawie niepublikowanych materiałów archiwalnych Biblioteki Publicznej w Krynicy-Zdroju

VI TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ

Organizatorem VI turnieju piłki nożnej „ Pamięci Eugeniusza Cichonia „ był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Krynicy-Zdroju oraz rodzina zmarłego, w orgnizacji pomogła firma A&T. Turniej rozegrany został 16 września br. na boisku piłkarskim przy ulicy Źródlanej . Zebrani minutą ciszy uczcili pamięć przedwcześnie zmarłego kolegi, który za życia brał czynny udział w sportowym życiu Krynicy.

W zawodach wystąpiły drużyny Uzdrowisko Krynica- Żegiestów - koledzy z firmy Eugeniusza, Amphora, Zuber i Taksówkarze. Rywalizacja była niezwykle zacięta, a mecze stały na bardzo wysokim poziomie. Turniej rozgrywany był systemem „ każdy z każdym „, czas gry 2x10 minut.Drużyny uczestniczące w turnieju otrzymały puchary i dyplomy, które wręczył dyrektor MOSiR w Krynicy- Zdroju Jerzy Szyszka oraz siostry zmarłego Halina Pajda i Krystyna Cichoń. Najlepszym zawodnikiem turnieju wybrany został Sebastian Oleksy z drużyny Zubera. Wielkie słowa uznania należą się panu Stanisławowi Brożkowi z Łabowej, który wzorowo sędziował wszystkie mecze.Drużyny wystąpiły w następujących składach: Zuber: Oleksy S, Oleksy K, Oleksy R, Mikulski, Paluch, Wasilewski, Florian, Śliwa, Ortyl, UK-Ż: Iwaszkiewicz A, Fuczko, Wielocha, Jurkowski, Górnicki, Iwaszkiewicz R, Olbrycht, Jędrusik, Kosmydel, Michalik, Amphora: Arak, Woszczak, Sało, Obrzut, Szymczyk, Majewski, Krzeszowski, Motyka, Taksówkarze: Petryla, Sekuła, Wiśniewski, Basta S, Basta Ł, Mikulski, Gucwa, Blicharz.

POLECAMY DO CZYTANIA !

Nakładem pallotyńskiego wydawnictwa Apostolicum ukazała się książka autorstwa **Róży Siemieńskiej pt. „Opowiadam"**. Autorka znana jest wielu krynicznom, gdyż przez prawie trzydzieści lat kierowała domem katechetyczno-wypoczynkowym im. Stefana Wyszyńskiego „Ostoja" w Krynicy-Zdroju. Jej opowieści były także publikowane w gazecie parafialnej „Królowa Krynickich Zdrojów". Opowieści układają się w dzieje życia autorki, warto podkreślić,.. życia bogatego w spotkania z wyjątkowymi ludźmi. Na kartach książki pojawiają się nazwiska Kardynała Wyszyńskiego, Kardynała Wojtyły, Ojca Pio i wielu, wielu innych... Warto przeczytać.

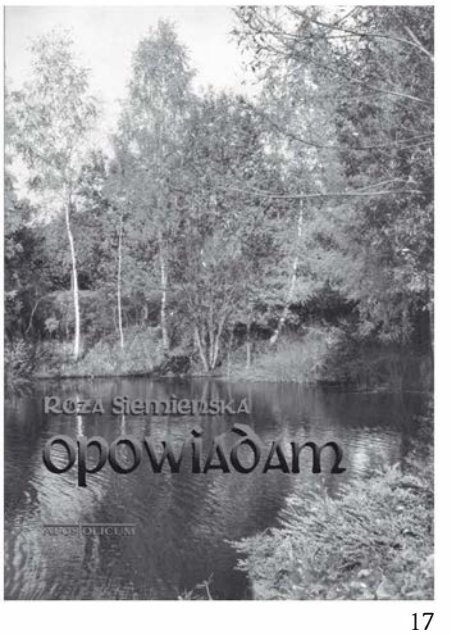

WYDARZENIA, INFORMACJE, NAGRODY

- 21.06-01.07 W Krynicy-Zdroju odbyły się Ogólnopolskie Warsztaty Pianistyczne
- 28.06 - 11.07 III Małopolskie Spotkania Taneczne, które miały miejsce w naszym mieście, obejmowały prezentacje technik tanecznych, pokazy tańców nowoczesnych oraz warsztaty taneczne.
- 01.-05.07 W sali balowej Starego Domu Zdrojowego , w ramach VII Letniego Festiwalu Muzycznego, przygotowano cykl koncertów muzycznych, m. in. : „Gwiazdy Opery Krakowskiej" oraz „Miłość to słowo na ziemi".
- 05.07 W Pijalni Głównej wystąpił zespół Stare Dobre Małżeństwo.
- 06.07 W Kościele Zdrojowym można było wysłuchać koncertu organowego w wykonaniu Wacława Golonki, Ewy Wolak i Marcina Wolaka. Koncert ten był jednym z wielu, jakie przygotowano w programie tegorocznych Krynickich Spotkaniach z Kulturą Chrześcijańską.
- 08. - 16.07 Po raz IX Krynica-Zdrój była gospodarzem Dni Wokalistyki Operowej, połączonych z kursem wokalnym dla młodych artystów śpiewaków.
- 09.07 Na krynickim deptaku zaprezentowane zostały pokazy sprawnościowe GOPR oraz Straży Pożarnej.
- 12.07 Dla uczczenia pamięci Danuty Chrostowskiej, w Kościele Zdrojowym odbył się uroczysty koncert.
- 20. - 25.07 Święto Dzieci Gór- coroczny przegląd zespołów dziecięcych.
- 01.08 Na stadionie piłkarskim wystąpił kabaret OTTO, Łukasz Zagrobelny oraz zespół Kombi. Organizatorem imprezy było Radio ZET.
- 06.08 Krynica-Zdrój była jednym z etapów 66 wyścigu Tour de Pologne.
- 08 - 22.08 W tych dniach uzdrowisko gościło artystów oraz miłośników Europejskiego Festiwalu im. Jana Kiepury.
- 22.08 Odbyła się III edycja dziecięcych zawodów kolarskich „Niech się kręci".
- 01.09 Z okazji 70 rocznicy wybuchu II Wojny Światowej w Pijalni Głównej odbyła się uroczysta akademia, poświęcona temu historycznemu wydarzeniu.
- 05.09 Na pożegnanie lata, na kortach tenisowych MOSiR-u rozegrany został turniej tenisa ziemnego.
- 09 - 12.09 W XIX Forum Ekonomicznym wzięło udział ponad 1500 uczestników.
- 10.09 Na hali lodowej rozegrany został mecz hokejowy Polska-Rosja, który zakończył się wynikiem 3:6.
- 12.09 W galerii BWA odbyło się spotkanie autorskie z profesorem Grzegorzem W. Kołodko- autorem niezwykłej książki „Wędrujący świat".
- 18.09 Zakładowa Orkiestra Dęta Grodziskich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa" wystąpiła w Pijalni Głównej. W programie zaprezentowane zostały utwory muzyki marszowej i rozrywkowej.
- 22.09 W sali koncertowej Pijalni Głównej odbył się koncert pt. : „Tobie Panie chcemy śpiewać".Krynickie Towarzystwo Fotograficzne przygotowało w Pijalni Głównej ekspozycje prac swoich członków. I tak - w miesiącu lipcu mogliśmy oglądać wystawę pt. „ Detal architektoniczny Bardejowa", w sierpniu „Swojskie klimaty"- fotografie Teresy i Piotra Basałygów, a we wrześniu „Sądeckie układanki" Alicji Przybyszowskiej.

Pokazy Straży Pożarnej

Tegoroczna Msza św. na Górze Krzyżowej

Koncert Stare Dobre Małżeństwo

Mecz Polska - Rosja na krynickim lodowisku

Fot. J. Kowalski

ARTYKUŁY Z UBIEGŁYCH LAT

eko supersam

ZAPRASZAMY DO MARKETU

Krynica, ul. Kraszewskiego 1
tel. 472-38-66, 472-38-67
Godziny otwarcia:
od poniedziałku do soboty: 7.00 - 21.00
niedziela: 10.00 - 19.00

POLIGRAFIA

P.P.H.U. JAS - POL
www.jas-pol.pl

33-383 Tylicz, • ul. Kopernika 31 A
tel. (018) 477 74 80 • (018) 472 51 52
e-mail: jas-pol@jas-pol.pl
Laureat Certyfikatu Najlepszej Jakości

ISO 9001:2001

Laureat Certyfikatu Najlepszej Jakości

Oferujemy: etykiety, opakowania, kalendarze, plakaty, foldery, widokówki, naklejki, gazetki.

PROFESJONALNY DRUK OFFSETOWY
KOMPLEKSOWE OPRACOWANIE GRAFICZNE

www.vis.art.pl

usługi foto:
fotoreportaż,
reklama

+48 509 77 15 50

usługi video:
chrzty, komunie,
studniówki, wesela
reportaż,
filmy - spoty reklamowe,

przegrywanie kaset VHS na DVD

zbiór ponad 200 000 zdjęć o różnej tematyce

VIS

ZAPAMIĘTAJ NASZĄ GAZETĘ KUPISZ:

- we wszystkich naszych bibliotekach
- na ul. Piłsudskiego
  - w sklepie obuwniczym P. Wiśniowskich;,
  - w kawiarni „Lilianka"
- na ul. Kraszewskiego
  - w supersamie „ASORT",
  - w sklepie spożywczym GS,
- na ul. Nadbrzeżnej w hurtowni „ASORT"
- w szkołach
- w sklepach PSS: w „Hawanie" i na ul. Wspólnej

„Krynickie Zdroje" – gazeta lokalna • ISSN 1234–2394 • wydaje: Biblioteka Publiczna Gminy Krynicy-Zdroju

Adres redakcji: ul. Nowotarskiego 1, 33–380 Krynica-Zdrój, tel. (018) 471 22 03,
Krynickie_zdroje@wp.pl

Redaktor naczelny: Grażyna Lubańska, Z–ca red. naczelnego: Magdalena Krzeszowska.
Redaguje kolegium w składzie: Agata Jarosz, Małgorzata Pomietło, Małgorzata Sołtys, Joanna Moskała.
Redakcja nie zwraca nie zamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo skracania materiałów oraz opatrywania ich własnymi tytułami • zamówienia na zamieszczanie płatnych reklam firm, instytucji i osób prywatnych, a także klepsydr i nekrologów osób bliskich w siedzibie redakcji
Skład komputerowy, druk: P.P.H.U. Jas-Pol Poligrafia, 33-380 Krynica-Zdrój, ul. Kraszewskiego 77, tel. (018) 477-74-80
Żadna część „Krynickich Zdrojów" nie może być przedrukowywana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana czyli powielana mechanicznie, fotooptycznie, zapisywana elektronicznie lub magnetycznie, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu, bez pisemnej zgody wydawcy.